

**НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ :

1. Основне информације о друштву
2. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја
3. Рачуноводствена начела
4. Преглед значајних рачуноводствених политика
5. Обелодањивања уз финансијске извештаје
6. Финансијски инструменти-управљање ризицима

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ДРУШТВУ

Стамбено предузеће у Крагујевцу основано је Решењем Скупштине општине Крагујевац бр.0126326/1 од 04.01.1965.године, када је уписано у регистар Окружног привредног суда у Крагујевцу 24.01.1965.године решењем Фи1167/65. Основна делатност је привредно пословање (газдовање) стамбеним зградама, становима и пословним просторијама унетим у Фонд стамбених зграда предузећа.

На основу Закона о самоуправним интересним заједницама становања (Сл.Гласник СРС 19/1974.) конституисана је Самоуправна интересна заједница становања општине Крагујевац дана 26.11.1974.године.

У току 1990.године, а на основу Закона о предузећима (Сл.Лист СФРЈ 77/88 и 40/89) донета је Одлука о оснивању Јавног предузећа за стамбене услуге (Сл.Лист региона Шумадије и Поморавља бр.23/89), што је регистровано код ОПС у Крагујевцу 27.04.1990.године, решењем Фи 702/90, регистарски уложак 11205.

Скупштина града Крагујевца на својој седници од 15.02.2001.године, а на основу Закона о јавним предузећима и обављању делатности од општег интереса (Сл.Гласник РС 25/00) донела је Одлуку о оснивању Јавног стамбеног предузећа «Крагујевац» (Сл.Лист града Крагујевца бр.3/01) у којем правном статусу привредно друштво и данас послује.

Јавно стамбено предузеће «Крагујевац» уписано је у регистар привредних субјеката по Решењу Агенције за привредне регистре БД.65346/2005 од 08.07.2005.године.

Порески идентификациони број (ПИБ): 101578327.

Матични број: 07165471

ПДВ број: 131892882.

Органи предузећа дефинисани су одредбама Закона о јавним предузећима (Сл.Гласник РС 15/2016) и чине их:

- надзорни одбор, и
- директор.

Јавно стамбено предузеће “Крагујевац”, Крагујевац је током 2017.године пружало услуге обједињене наплате кроз основну делатност, као и услуге хитних интервенција, текућег и инвестиционог одржавања стамбених зграда, одржавање хигијене у зградама, издавање у закуп станова и локала и максимално користећи постојеће ресурсе настојало да подигне ниво услуге на виши ниво. Претежна делатност је била 4339-остали завршни радови.

На седници Надзорног одбора, одржаној дана 12.03.2018.године донета је Одлука бр.02-1431 о измени Статута Јавног стамбеног предузећа “Крагујевац” Крагујевац којом се мења делатност Предузећа и којом је дефинисана основна делатност Предузећа пружање услуга обједињене наплате тј.обрада података, хостинг и сл. На ову Одлуку Надзорног одбора, сагласност је дала Скупштина града Крагујевца дана 16.03.2018. године Одлуком број 023-67/18-V. Претежна делатност Предузећа на дан 31.12.2018.године је 6311-обрада података, хостинг и сл.

Поред наведене претежне делатности друштво обавља и следеће делатности:

- 6490- остале финансијске услуге, осим осигурања и пензијских фондова,
- 6800- пословање некретнинама,
- 6810-куповина и продаја властитих непокретности,
- 6820- изнајмљивање властитих или изнајмљених некретнина и управљање њима,

6830-управљање некретнинама за накнаду,
6831-делатност агенције за некретнине,
6312- веб портал,
6399- информационе услуге делатности на другом месту непоменуте

Текући рачуни предузећа су код следећих банака:

- АИК банка - 105-40034-13,
- АИК банка-наменски рачун - 105-42122-54,
- Директна банка - 150-540-70,
- Банка Интеса - 160-187500-79,
- Поштанска штедионица - 200-2365810103005-13,
- Управа за трезор-министарство финансија - 840-0000000589743-82,
- Агро банка - 200-2365810101005-06 и
- Уникредит банка - 170-3003096800-39.

Остала новчана средства предузећа тј. рачуни Система обједињене наплате су код следећих банака:

- АИК банка - 105-40040-92,
- Директна банка - 150-15239-11,
- Банка Интеса - 160-950-39,
- Поштанска штедионица - 200-2365810103005-20 и
- Уникредит банка - 170-30030968000-36.

У току 2018. године, друштво има 72 запослених просечано и остварује пословни приход од 142.751 хиљада динара, што се према критеријумима за разврставање правних лица из Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“ бр. 62/2013 и 30/2018) разврстава у средње правно лице, а према ставу 1 члана 65 Закона о јавним предузећима обавезно је да изврши ревизију финансијских извештаја.

Однос Предузећа и Оснивача остварује се у складу са законом, оснивачким актом и уговором.

Оснивач има право да врши контролу рада и пословања Предузећа, а Предузеће је дужно да доставља Оснивачу информације и податке које су од значаја за вршење контроле, а које се односе на обављање делатности од општег интереса. За сваку календарску годину Предузеће доноси Програм пословања и доставља га Оснивачу ради давања сагласности. У случају поремећаја у пословању, Оснивач може предузети мере којима ће обезбедити несметано функционисање предузећа.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

Основе за састављање финансијских извештаја

Финансијски извештаји привредног друштва Јавно стамбено предузеће «Крагујевац» за обрачунски период који се завршава 31.12.2018. године састављени су, по свим материјално значајним питањима, у складу са:

- Међународним рачуноводственим стандардима,
- Међународним стандардима финансијског извештавања за мала и средња предузећа (МСФИ за МСП), («Службени гласник РС» бр.117/13)
- Законом о рачуноводству («Службени гласник РС» бр. 62/2013 и 30/2018),
- Законом о ревизији («Службени гласник РС» бр.62/2013 и 30/2018)
- Правилником о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике («Службени гласник РС» бр.114/06, 119/08, 9/09, 4/10, 3/11, 101/12, 118/2013, 95/2014) и
- другим подзаконским прописима донетим на основу тог Закона, и изабраним и усвојеним рачуноводственим политикама које су утврђене Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама.

Презентација финансијских извештаја

Финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник РС» бр. 95/2014 и 144/2014).

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД), осим уколико није другачије наведено. Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Упоредни подаци приказани су у хиљадама динара (РСД), важећим на дан 31. децембра претходне године.

Рачуноводствени метод

Финансијски извештаји су састављени по методу првобитне набавне вредности (историјског трошка), осим уколико МСФИ за МСП не захтевају другачији основ вредновања на начин описан у рачуноводственим политикама.

3. РАЧУНОВОДСТВЕНА НАЧЕЛА

При сачињавању финансијских извештаја Предузеће се придржавало следећих рачуноводствених начела:

Начело сталности подразумева да Предузеће у догледном периоду не мења основну делатност осим у случају значајног губитка тржишта или битног смањења природних ресурса неопходних за обављање делатности. Због тога, финансијски извештаји треба да пруже објективну основу за доношење исправних управљачких одлука и да спрече доношење погрешних управљачких одлука, с циљем опстанка друштва у неограниченом року. Исправне управљачке одлуке биће донете ако финансијски извештаји објективно исказују приноси, имовински и финансијски положај друштва. Доношење погрешних управљачких одлука биће спречено ако се при билансирању доследно поштује начело опрезности.

Начело реализације подразумева да се у биланс укључују пословни догађаји кад су настали (обрачунати и фактурисани), а не када су наплаћени, односно плаћени. У билансу успеха исказује се финансијски резултат који је тржишно потврђен.

Начело опрезности када дата имовина или обавеза не могу бити објективно вредновани, начело опрезности захтева да се имовина вреднује по нижој, а обавеза по вишој вредности, што се остварује променом начела импаритета. Начело импаритета подразумева код грађевина, постројења, опрема и нематеријалних улагања процену краћег корисног века или примену дегресивне амортизације код постројења и опреме, процену залиха учинака по нето продајној цени када је она нижа од цене коштања, процена хартија од вредности по набавној цени када је она нижа од берзанске цене или када је берзанска цена нестабилна, резервисање у висини највиших трошкова који се могу очекивати и слично. Сва ова процењивања врше се независно од њиховог утицаја на финансијски резултат.

Начело узрочности прихода и расхода по коме се узимају у обзир сви приходи и сви расходи датог обачунског периода без обзира на моменат наплате прихода (фактурисана реализација) и момената плаћања по основу расхода.

Начело појединачног процењивања имовине и обавеза при чему евентуална групна процењивања нису дозвољена.

Начело идентитета биланса по коме биланс отварања пословних књига за текућу годину мора да буде идентичан закључном билансу за претходну годину.

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

4.1. Правила процењивања – основне претпоставке

Финансијски извештаји су састављени на начелу настанка пословног догађаја (начело узрочности) и начелу сталности пословања.

Према начелу настанка пословног догађаја учинци пословних промена и других догађаја се признају у моменту настанка (а не када се готовина или њен еквивалент прими или исплати). Финансијски извештаји састављени на начелу настанка пословног догађаја (осим Извештаја о токовима готовине) пружају информације не само о пословним променама из претходног периода, које укључују исплату и пријем готовине, већ такође и о обавезама за исплату готовине у будућем периоду и о ресурсима који представљају готовину која ће бити примљена у будућем периоду. Финансијски извештаји су састављени под претпоставком да ће Предузеће да послује у неограниченом временском периоду и да ће да настави са пословањем и у догледној будућности.

4.2. Признавање елемената финансијских извештаја

Средство се признаје у билансу стања када је вероватно да ће будуће економске користи притицати у Предузеће и када средство има набавну вредност или цену коштања или вредност која може да се поуздано измери.

Обавеза се признаје у билансу стања када је вероватно да ће одлив ресурса који садржи економске користи проистећи из подмирења садашњих обавеза и када се износ обавезе која ће се подмити може поуздано да измери.

Приход се признаје у билансу успеха када је повећање економских користи повезано са повећањем средства или смањењем обавеза које могу поуздано да се измере, односно да признавање прихода настаје истовремено са признавањем повећања средстава или смањења обавеза.

Расходи се признају у билансу успеха када смањење економских користи које је повезано са смањењем средстава или повећањем обавеза може поуздано да се измери, односно да признавање расхода настаје истовремено са признавањем пораста обавеза и смањењем средстава.

Капитал се исказује у складу са финансијским концептом капитала као уложени новац или уложена куповна моћ и представља нето имовину Предузећа. Из финансијског концепта капитала проистиче концепт очувања капитала. Очување капитала мери се номиналним монетарним јединицама – РСД. По овом концепту добитак је зарађен само ако финансијски (или новчани) износ нето имовине на крају периода премашује финансијски (или новчани) износ нето имовине на почетку периода, након укључивања било каквих расподела власницима или доприноса власника у току године.

4.3. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика

Пословне промене настале у иностраној валути су прерачунате у динаре по званичном средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза у Србији, који је важио на дан пословне промене. Монетарне позиције исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунате су у динаре према средњем курсу утврђеном на међубанкарском тржишту девиза, који је важио на дан биланса. Позитивне и негативне курсне разлике настале по основу извршених плаћања и наплата у страним средствима плаћања у току године на дан биланса исказане су у билансу успеха Предузећа, као приходи односно расходи по основу курсних разлика у оквиру позиције финансијских прихода тј. расхода.

4.4. Примена претпоставке сталности пословања

Финансијски извештаји су састављени под претпоставком сталности пословања Предузећа, тј. под претпоставком да ће оно наставити да послује током неограниченог временског периода у догледној будућности.

4.5. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

Нематеријална имовина, изузимајући гудвил се вредније у складу са МРС 38- Нематеријална имовина. У нематеријалну имовину спадају: концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права .

Нематеријална имовина се вреднује у складу са МРС 38-Нематеријала улагања.

Нематеријална имовина се признаје само када је вероватно да ће од те имовине притицати економске користи и када је набавна вредност имовине поуздано мерљива. Иницијално се признаје по набавној вредности. Накнадно вредновање нематеријалне имовине врши се по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења. Амортизација нематеријалне имовине обрачунава се пропорционалном методом.

Стечене лиценце рачунарских софтвера се капитализују у износу трошкова насталих у стицању и стављању софтвера у употребу. Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе. Издаци везани за одржавање софтверских програма се признају као трошак у периоду када настану.

4.6. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

Некретнине, постројења и опрема се исказује по фер вредности умањеној за амортизацију и обезвређења.

Почетно мерење некретнина, постројења и опреме који испуњавају услове за признавање као стално средство, врши се по набавној вредности, односно по цени коштања. Набавна вредност или

цена коштања се признаје као средство уколико су испуњени услови да је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим средством притицати у предузеће и да се набавна вредност или цена коштања може поуздано утврдити. Набавну вредност некретнина, постројења и опреме чини фактурна вредност увећана за све зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности. Накнадни издатак који проузрокује употреба основног средства се признаје као средство само ако се повећава капацитет основног средства или корисни век употребе.

Након почетног признавања некретнине, постројења и опрема се исказује по моделу ревалоризације, односно по фер вредности на дан ревалоризације, умањеној за укупну накнадну амортизацију и укупне накнадне губитке због обезвређивања. Ревалоризација некретнина, постројења и опреме се врши онолико редовно колико је довољно да се исказани износ не разликује значајно од износа који би се утврдио да је примењен поступак исказивања по фер вредности на дан биланса стања. Процену фер вредности некретнина, постројења и опреме врши Овлашћени проценитељ на основу Одлуке Надзорног одбора о вршењу процене.

Ефекти процене некретнина, постројења и опреме по фер вредности књиже се тако да је исказана вредност средства након ревалоризације једнака његовом ревалоризованом износу.

Када због ревалоризације дође до повећања исказаног износа средстава, позитивни учинак ревалоризације се исказује непосредно у корист сопственог капитала као ревалоризациона резерва. Међутим, то повећање се у билансу успеха признаје као приход.

Када због ревалоризације дође до смањења исказаног износа средстава, негативни учинак ревалоризације се исказује непосредно на терет ревалоризационих резерви до износа који није већи од укупних ревалоризационих резерви обрачунатих за то исто средство. То смањење се признаје као расход у билансу успеха.

Ревалоризациона резерва створена по основу ревалоризације некретнина, постројења и опреме преноси се на нераспоређену добит на дан отуђења или расходања средстава.

Ова имовина обухвата: грађевинске објекте, постројења и опрему.

Дана 27.12.2018.године Надзорни одбор предузећа донео је одлуку бр.02-9944/1 од 27.12.2018.године о вршењу процене пословне зграде и зидане гараже по моделу фер вредности. Процену је вршила агенција “Простор инжињеринг” Миодраг Радовановић пр.биро за грађевинско пројектовање и вештачење.

4.7. АМОРТИЗАЦИЈА

Амортизација некретнина, постројења и опреме врши се применом пропорционалне методе, којом се вредност средстава у потпуности отписује током корисног века употребе. Амортизација средстава се обрачунава на набавну вредност, почев од наредног месеца од када се средства ставе у употребу. Примењене годишње стопе амортизације, на основу којих се вредност средстава у потпуности отписује током корисног века употребе, по важећим групама су следеће:

опис	Корисни век трајања (у годинама)	Стопа амортизације (у %)
НЕКРЕТНИНЕ		
Грађевински објекти	50	2%
ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА		
Намештај	10	10%
Канцеларијска опрема	10	10%
Путничка моторна возила	8	15%
Рачунарска опрема	5	25%

Некретнине, постројења и опрема престају да се исказују након расхода или продаје. Код расходања или продаје остварене разлике се исказују у Билансу успеха као остали приходи или остали расходи.

4.8. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Инвестиционе некретнине обухватају станове и локале евидентиране у јединственој евиденцији непокретности у државној својини, која се води у Републичкој дирекцији за имовину РС, а који су додељени предузећу ради стицања добити.

Инвестиционе некретнине се, приликом почетног признавања, вреднује по набавној вредности, односно по цени коштања. Трошкови трансакција се укључују у почетно признату вредност. Након почетног признавања, инвестиционе некретнине се процењује по фер вредности. Процену фер вредности инвестиционих некретнина врши Овлашћени проценитељ на основу Одлуке Надзорног одбора о вршењу процене.

Промене фер вредности се признају као добитак или губитак у Билансу успеха.

Дана 27.12.2018.године Надзорни одбор предузећа донео је одлуку бр.02-9944 од 27.12.2018.године о вршењу процене инвестиционих некретнина по моделу фер вредности. Процену је вршила агенција “Простор инжињеринг” Миодраг Радовановић пр.биро за грађевинско пројектовање и вештачење.

4.9. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Дугорочни финансијски пласмани се односе на учешће у капиталу зависних правних лица, учешће у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима, учешћа у капиталу осталих правних лица, као и на дугорочне пласмане матичним и зависним правним лицима, дугорочне пласмане осталим повезаним правним лицима и остале дугорочне финансијске пласмане.

Наведени пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља фер вредност надокнаде која је дата за њих. Трансакциони трошкови укључују се у почетно мерење свих финансијских средстава.

4.9.1. Дугорочни кредити и остали дугорочни пласмани

Дугорочни кредити и остали дугорочни пласмани представљају недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања чији су рокови доспећа дужи од 12 месеци од датума биланса. У случају да су рокови доспећа краћи од 12 месеци од датума биланса ова средства се класификују као краткорочна средства.

Дугорочни кредити и остали дугорочни пласмани:

- ако су дати у динарима вреднују се по књиговодственој вредности,
 - ако су дати у страниј валути вреднују се по средњем курсу на дан биланса.

Позитивне курсне разлике евидентирају се у корист финансијских прихода а негативне на терет финансијских расхода. Уколико су дати кредити са валутном клаузулом вреднују се по курсу на дан биланса валуте утврђене валутном клаузулом. Позитивни ефекти евидентирају се у корист финансијских прихода а негативни на терет финансијских расхода.

4.10. ЗАЛИХЕ

Залихе су средства која се држе за продају у уобичајеном току пословања која су намењена за продају или у облику материјала и помоћних средстава која се троше приликом пружања услуга.

Залихе се односе на залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара, робе, као и на плаћене авансе за залихе и услуге.

Залихе материјала рачуноводствено се обухватају у складу са МРС 2 Залихе.

Залихе се процењују се по набавној вредности, која обухвата фактурну вредност добављача и зависне трошкове набавке, умањеној за исправку вредности по основу застарелости и оштећења, односно по продајној вредности уколико је иста нижа од набавне.

Терећењем осталих пословних расхода врши се исправка вредности залиха у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето продајну вредност. Оштећене залихе и залихе које по квалитету не одговарају стандардима се у потпуности отписују.

4.11. СТАЛНА СРЕДСТВА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ И СРЕДСТВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

Предузеће класификује стална средства намењена продаји када се њихова књиговодствена вредност може надокнадити превасходно кроз продају, а не даљим коришћењем. Стална средства намењена продаји морају да буду доступна за моменталну продају у свом тренутном стању искључиво под условом који су уобичајени за продаје такве врсте имовине и њихова продаја мора бити вероватна.

Стална средства намењена продаји су набављене некретнине, постројења и опрема ради продаје, а вреднују се по набавној вредности.

Средства пословања које се обуставља су нематеријална средства, некретнине, постројења и опрема дела предузећа чије се пословање обуставља. Ова средства се вреднују по садашњој (неотписаној) вредности.

Ако почетна вредност ових средстава не одговара тржишној цени умањеној за трошкове продаје врши се процењивање по поштеној вредности. Позитивни ефекти су приходи од усклађивања вредности а негативни ефекти процене су расходи по основу обезвређења (параграф 18,19 и 23 МСФИ 5 - Стална средства намењена продаји и пословања која престају).

4.12. ПОТРАЖИВАЊА

У билансу стања Предузећа, потраживања обухватају потраживања по основу продаје (купци у земљи), потраживања из специфичних послова и друга потраживања.

Потраживања се исказују по основу извршеног пружања услуга, као и по осталим основама. Исказују се по фактурној вредности уз обрачун прописаног пореза на додату вредност. Корекција потраживања се врши по основу остварених ефеката уговорених валутних калузула.

Обезвређење по основу умањења вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да предузеће неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитно уговорених услова. Ризик наплате сваког појединачног потраживања процењује руководство предузећа.

Приликом процене ризика наплате потраживања руководство разматра следеће:

- постојање значајних финансијских тешкоћа дужника,
- застој у отплати обавеза дужника који није привременог карактера и не постоје изгледи скорог отклањања застоја од стране дужника,
- постојање могућности стечаја дужника.

Потраживања се индиректно коригују, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 60 дана, а највише до 3 године. Исправка потраживања евидентира се као расход у билансу успеха.

Директан отпис потраживања врши се по судским одлукама, решењима и у случају других документованих умањења и исказује се као ванредан расход у билансу успеха.

Одлуку о директном отпису потраживања од купаца, а на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана, доноси Надзорни одбор Предузећа.

4.13. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Краткорочни финансијски пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана биланса.

Краткорочни кредити и хартије од вредности у иностраној валути вреднују се по средњем курсу на дан биланса. Позитивне курсне разлике евидентирају се у корист финансијских прихода а негативне на терет финансијских расхода.

Хартије од вредности укључене на листу котације берзе ефеката вреднују се по берзанској цени на дан биланса. Позитивни ефекти промене цене хартије од вредности евидентирају се у корист финансијских прихода а негативни на терет финансијских расхода.

Краткорочни финансијски пласмани од дужника у стечају као и пласмани који нису наплаћени за 365 дана од дана доспећа индиректно се отписују на терет осталих расхода.

4.14. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

Готовински еквиваленти и готовина обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну на дан састављања финансијских извештаја укључена су у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

Готовински еквиваленти и готовина у иностраној валути вреднује се по средњем курсу на дан биланса. Позитивне курсне разлике евидентирају се у корист финансијских прихода а негативне на терет финансијских расхода.

4.15. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Порез на додату вредност обухвата плаћени порез на додатну вредност који није компензиран са наплаћеним порезом на додату вредност, потраживања за више плаћени порез на додату вредност, унапред обрачунате трошкове (трошкови који се односе на будући обрачунски период), потраживања за нефактурисани приход и остала активна временска разграничења.

4.16. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

Ванбилансним средствима и обавезама сматрају се хартије од вредности као инструменти обезбеђења плаћања по основу споразума и уговора о јемству, као и имовина код других субјеката која обухвата евиденцију потраживања по основу задужења корисника комуналних услуга по испостављеним месечним рачунима и евиденцију обавеза према корисницима обједињене наплате

4.17. КАПИТАЛ

Капитал обухвата основни капитал (државни капитал), остали основни капитал, нераспоређени добитак (ранијих и текуће године) и губитак (ранијих и текуће године).

Капитал и губитак уносе се у биланс у висини номиналне књиговодствене вредности.

4.18. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Дугорочна резервисања представљају обавезе за покриће трошкова и ризика проистеклих из претходног пословања који ће се појавити у наредним годинама а односе се на резервисања за трошкове у гарантном року, резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених, резервисања за трошкове судских спорова и остала дугорочна резервисања.

Ова резервисања Предузеће процењује на бази стварно очекиваних трошкова, а смањују се у моменту настанка трошкова за које је извршено резервисање. Неискоришћена дугорочна резервисања укидају се у корист осталих прихода.

Обелодањују се само она дугорочна резервисања која Предузеће има.

Дугорочно резервисање се признаје када:

- предузеће има обавезу (правну или стварну) која је настала као резултат прошлог догађаја,
- када је вероватно да ће одлив ресурса који садрже економске користи бити потребан за измирење обавеза
- када се износ обавезе може поуздано проценити. Уколико ови услови нису испуњени резервисање се не признаје.

4.19. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Дугорочне обавезе обухватају обавезе по дугорочним кредитима и зајмовима у земљи. Динарске дугорочне обавезе исказују се у номиналној неисплаћеној вредности, а у страниј валути исказују се по средњем курсу стране валуте на дан биланса или по курсу уговореном са кредитором. Дугорочне обавезе са валутном клаузулом вреднује се такође по средњем курсу на дан биланса валуте утврђене валутном клаузулом.

Дугорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају за плаћање у периоду дужем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја.

Део дугорочних обавеза који доспева за плаћање у периоду краћем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја исказују се као краткорочне обавезе.

4.20. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Краткорочне финансијске обавезе обухватају краткорочне обавезе са роком доспећа до годину дана и део дугорочних обавеза који доспева за плаћање у наредној години.

Динарске краткорочне финансијске обавезе исказују се у номинално вредности а обавезе у страниј валути и са валутном клаузулом исказују се по средњем курсу стране валуте на дан биланса или по уговореном курсу са кредитором.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико доспевају на наплату у периоду дужем од годину дана од датума биланса. У том случају обавезе се класификују као дугорочне.

4.21. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања обухватају примљене авансе, депозите и кауције, добављаче у земљи и остале обавезе из пословања. Динарске обавезе из пословања исказују се у неплаћеном износу а у страниј валути исказују се по средњем курсу на дан биланса.

4.22. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Остале краткорочне обавезе обухватају обавезе по основу зарада и накнада зарада у бруто износу, обавезе по основу камата и трошкова финансирања, обавезе за дивиденду, обавезе за накнаде према запосленима, обавезе према члановима органа управљања и надзора, обавезе према физичким лицима по уговору о делу, обавезе за обустављене нето зараде и остале обавезе.

4.23. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ, ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

Обавезе по основу пореза на додату вредност, обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине обухватају обавезе по основу пореза на додату вредност, обавезе за акцизу, обавезе за порезе, царине и друге дажбине, обавезе за доприносе на терет трошкова и остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине.

Пасивна временска разграничења обухватају унапред обрачунате трошкове, обрачунате приходе будућег периода, обрачунате зависне трошкове набавке, одложене приходе и примљене донације.

4.24. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

Пословни приходи обухватају приходе од уобичајених активности предузећа.

Приход се исказује умањен за ПДВ и признају се у тренутку када је услуга извршена. За услуге које се врше у дужем периоду, приходи се признају сразмерно довршености посла.

4.24.1. Пословни приходи се признају по фактурној вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје производа и услуга у току нормалног пословања Предузећа умањеној за евентуалне попусте и повраћаје. У пословне приходе спадају:

- приходи од продаје робе на домаћем тржишту,
- приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту,
- приходи од премија, субвенција, дотација, донација и сл. и
- други пословни приходи.

Пословни приходи коригују се на више за повећање вредности залиха учинака и на ниже за смањење вредности залиха учинака.

4.24.2. Пословни расходи обухватају трошкове од којих зависи реализација и остварење прихода од продаје. У пословне расходе спадају:

- набавна вредност продате робе,
- трошкови материјала,
- трошкови горива и енергије,
- трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи,
- трошкови производних услуга,
- трошкови амортизације,
- трошкови дугорочних резервисања, и
- нематеријални трошкови

4.25. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

4.25.1. Финансијски приходи обухватају остале финансијске приходе, приходе од камата (од трећих лица), као и позитивне курсне разлике и позитивне ефекте валутне клаузуле (према трећим лицима).

Приходи од камата, се у складу са начелом узрочности, признају у билансу успеха периода на који се односе. Приход од камата потиче од камата на депонована средства код банака, као и на затезне камате које се обрачунавају купцима који касне у извршавању својих обавеза, у складу са уговореним одредбама.

4.25.2. Финансијски расходи обухватају остале финансијске расходе, расходе камата (према трећим лицима) и негативне курсне разлике и негативне ефекте валутне клаузуле (према трећим лицима).

Финансијски расходи се евидентирају у билансу успеха периода на који се односе, а у складу са начелом узрочности.

4.26. ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ

4.26.1. Остале приходе чине добици од продаје некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина, биолошких средстава, учешћа у капиталу, дугорочних хартија од вредности и материјала, вишкови осим вишкова залиха учинака, наплаћена отписана потраживања, приходи по основу уговорене заштите од ризика, приходи од смањења обавеза и приходи од укидања дугорочних резервисања. Остали приходи обухватају и приходе од усклађивања вредности имовине које чине: приходи од усклађивања вредности биолошких средстава, нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме, дугорочних финансијских пласмана, хартија од вредности, залиха, осим залиха учинака, краткорочних потраживања и краткорочних финансијских пласмана и приходи од усклађивања вредности остале имовине.

4.26.2. Остале расходе чине губици по основу расходовања и продаје нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина, биолошких средстава, губици по основу продаје учешћа у капиталу, хартија од вредности и материјала, мањкови осим мањкова залиха учинака, расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, расходи по основу отписа потраживања. Остали расходи обухватају и расходе по основу обезвређења имовине (обезвређење биолошких средстава, обезвређење нематеријалне имовине, обезвређење некретнина, постројења, опреме, обезвређење дугорочних пласмана и хартија од вредности, обезвређење залиха материјала и робе, обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана).

4.27. ДОБИТАК И ГУБИТАК ИЗ ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА

4.27.1. Нето добитак пословања које се обуставља је позитивна разлика између продајне вредности средстава обустављеног пословања и њихове књиговодствене вредности.

4.27.2. Нето губитак пословања које се обуставља је негативна разлика између продајне вредности средстава обустављеног пословања и њихове књиговодствене вредности.

4.28. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК

4.28.1. Текући порез

Порез на добитак се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит правних лица.

Порез на добитак представља износ обрачунат применом прописане пореске стопе од 15% на основицу коју представља опорезиви добитак. Опорезиви добитак се утврђује у пореском билансу као добит пре опорезивања исказана у билансу успеха, након усклађивања прихода и расхода на начин прописан пореским законодавством Републике Србије. Износ овако утврђеног пореза и исказаног у пореској пријави се умањује по основу пореских кредита и пореских подстицаја. По основу исказаних разлика између добити исказане у Билансу успеха и опорезиве добити, као и по основу пореских ослобођења и пореских кредита исказују се одложене пореске обавезе и одложена пореска средства.

Порески прописи у Републици Србији не предвиђају да се порески губици из текућег периода искористе као основа за повраћај пореза плаћеног у претходном периоду. Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добити утврђене у годишњем пореском билансу из будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

4.28.2. Одложени порез

Одложени порез на добит се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на дан извештавања или

пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за обрачун износа одложеног пореза.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства признају се за одбитне привремене разлике и неискоришћене износе преносивих пореских кредита и пореских губитака, до мере до које је извесно да је ниво очекиване будуће опорезиве добити довољан да се све одбитне привремене разлике, пренети неискоришћени порески кредити и неискоришћени порески губици могу искористити.

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на сваки извештајни датум и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити.

Одложена пореска средства која нису призната процењују се на сваки извештајни датум и признају до мере у којој је постало вероватно да ће будућа опорезива добит дозволити повраћај одложеног пореског средства.

Текући и одложени порези признају се као расходи и приходи и укључени су у нето добит извештајног периода.

Одложени порез на добит који се односи на ставке које се директно евидентирају у корист или на терет капитала се такође евидентира у корист, односно на терет капитала.

5. ОБЕЛОДАЊИВАЊА УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

5.1. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

Стање и промене на нематеријалној имовини Предузећа могу се приказати на следећи начин:
у хиљадама динара

	Улагања у развој	Концесије,патенти, лиценце и слична права	Остала нематеријална улагања	Нематеријална улагања у припреми	Укупно
Набавна вредност					
Почетно стање-1.1.2017.год.		6.233			6.233
Исправка грешке и промена рачуноводствене политике					
Амортизација		58			58
Повећања					
Отуђења и расхоровања					
Ревалоризација-процена по поштеној вредности					
Остало					
Крајње стање-31.12.2017.год.		6.175			6.175
Исправка вредности					
Почетно стање-1.1.2018.год.					
Исправка грешке и промена рачуноводствене политике					
Амортизација		58			58
Губици због обезвређења					
Отуђења и расхоровања					
Ревалоризација-процена по					

поштеној вредности		
Остало		
Крајње стање-31.12.2018.год.	6.117	6.117
Неотписана (садашња) вредност		
31.12.2018.године	6.117	6.117
31.12.2017.године	6.175	6.175

Нематеријална имовина у 2018.години је исказана у износу од 6.117 хиљада динара, а у 2017.години 6.175 хиљада динара . У 2018. години није било повећања вредности нематеријалних улагања, а извршен је обрачун амортизације у износу од 58 хиљада динара која је призната као расход периода и укључена у трошкове пословања у Билансу успеха.

5.2. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

у хиљадама динара

	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Инвестиционе некретнине	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Укупно
Набавна вредност						
Почетно стање 1.1.2017.г.	79.087	1.642	329.890	293		410.912
Исправка грешке и промена рачуноводствене политике					293	293
Нова улагања			3.043	97		3.140
Амортизација	1.922	841				2.763
Отуђења и расходовања						
Ревалоризација-процена по поштеној вредности						
Остало						
Крајње стање 31.12.2017.г.	77.165	3.844	329.987	0		410.996
Почетно стање 1.1.2018.г.	77.165	3.844	329.987	0		410.996
Исправка грешке и промена рачуноводствене политике						
Нова улагања			446			446
Амортизација	1.945	798				2.743
Губици због обезвређења	18.116	796			18.912	
Отуђења и расходовања	123	224				347
Ревалоризација-процена по поштеној вредности	1.323		63.877			65.200
Остало	216					216
Крајње стање 31.12.2018.г.	58.334	2.920	393.864	0		455.118
Неотписана(садашња)вредност						

31.12.2018.године	58.334	2.920	393.864	0	455.118
31.12.2017.године	77.165	3.844	329.987	0	410.996

Грађевински објекти предузећа чине пословна зграда, станови радника и зидане гараже. Смањење вредности грађевинских је последица процене некретнина предузећа од стране овлашћеног проценитеља ангажованог од стране предузећа на основу одлуке Надзорног одбора бр.02-9944 и 02-9944/1 од 27.12.2018.године и то:

- смањење вредности пословне зграде са 89.338 хиљада динара на 71.222 и
- повећање вредности једне зидане гараже у укупном износу од 1.323 хиљада динара. Друга гаража је одлуком о попису искњижена у износу од 93 хиљада динара јер је срушена.

Повећање вредности постројења и опреме се односи на набавку постројења и опреме, као и рачунарске опреме у износу од 446 хиљаде динара, а смањење на продају два возила и електроотпушивача у износу од 572 хиљаде динара и на расходовање по одлуци Централне пописне комисије у износу од 798 хиљада динара.

Инвестиционе некретнине обухватају станове и локале за издавање који нису власништво ЈСП»Крагујевац», Крагујевац, већ представљају државну својину, односно у власништву су Републике Србије. Наведене некретнине предузеће исказује у својим пословним књигама, а такође подноси и пријаву за порез на имовину. Повећање вредности инвестиционих некретнина је последица процене некретнина предузећа од стране овлашћеног проценитеља ангажованог од стране предузећа на основу одлуке Надзорног одбора бр.02-9944 од 27.12.2018.године

5.3. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Учешћа у капиталу зависних правних лица		
Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима		
Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		
Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у земљи		
Дугорочни пласмани матичним, зависним и осталим повезаним правним лицима у иностранству		
Дугорочни пласмани у земљи и иностранству		
Хартије од вредности које се држе до доспећа		
Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели		
Остали дугорочни финансијски пласмани	0	2.494
Исправка вредности дугорочних финансијских пласмана		
Укупно дугорочни пласмани	0	2.494

Дугорочни финансијски пласмани се односе на измирене обавезе за друштвени стан који је ЈСП»Крагујевац», Крагујевац откупило од Фонда солидарности стамбене изградње града

Крагујевца и касније Градске стамбене агенције са обрачуном ревалоризацијом у износу од 2.494 хиљаде динара. Тај износ је прекњижен на остале дугорочне обавезе по основу отплате стамбеног кредита, где је на основу прикупљених уговора и налаза судског вештака створено задужење о откупљеном стану.

5.4. ЗАЛИХЕ

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Роба	655	1.003
-Бруто вредност робе	655	1.003
-Укалкулисани ПДВ		
-Укалкулисана разлика у цени		
-Исправка вредности робе		
Залихе-нето	655	1.003
-Бруто плаћени аванси	13	213
-Исправка вредности датих аванса	13	200
Дати аванси-нето	0	13
Укупно залихе и дати аванси	655	1.016

Набавна вредност/цена коштања свих залиха које су испуниле услове и признате као имовина у току периода износе 655 хиљада динара а у претходној години су износиле 1.016 хиљада динара. Залихе су усаглашене са пописом. Залихе робе су вредноване по набавној вредности. Отпис ситног инвентара и алата врши се 100% стављањем у употребу.

5.5. КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА

Потраживања од купаца у земљи се односе на фактурисану реализацију услуга из основне и споредне делатности предузећа. Бруто потраживања по основу продаје на датум састављања биланса износе 92.164 хиљада динара, а у 2017. години су износила 123.014 хиљада динара.

На предлог комисије за попис потраживања, одлуком о усвајању пописа извршен је отпис потраживања старијих од годину дана у износу од 15.182 хиљада динара.

Потраживања се односе на следећа правна лица:

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Потраживања по основу продаје (аоп 0051)	92.164	123.014
---	---------------	----------------

Купци-матична и зависна правна лица

Купци у иностранству-матична и зависна правна лица		
Купци у земљи-остала повезана правна лица		
Купци у иностранству-остала повезана правна лица		
Купци у земљи	107.646	123.314
Исправка вредности потраживања купаца у земљи	15.482	300
Купци у иностранству		
Остала потраживања по основу продаје		
Потраживања из специфичних послова(0059)	55.096	268.255
Потраживања од извозника		
Потраживања по основу увоза за туђи рачун		
Потраживања из комисионе и консигнационе продаје		
Остала потраживања из специфичних послова	55.096	268.255
Друга потраживања (аоп 0060)	26.092	21.219
Потраживања за камату и дивиденде	17.664	11.630
Потраживања од запослених	794	946
Исправка вредности потраживања од запослених	15	15
Потраживања од државних органа и организација	0	0
Потраживања за више плаћен порез на добитак		
Потраживања по основу претпл.осталих пореза и доприноса		
Потраживања за накнаде зараде које се рефундирају	2.520	1.953
Остала краткорочна потраживања	5.129	6.705
Краткорочни финансијски пласмани (аоп 0062)	52	866
Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица		
Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана лица		
Краткорочни кредити и зајмови у земљи		
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		
Део дугорочног финансијских пласмана који доспева до једне године		
Хартије од вредности које се држе до доспећа – део који доспева до једне године		
Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха		
Откупљене сопствене акције намењене продаји и откупљени сопствени удели намењени продаји или поништавању		
Остали краткорочни финансијски пласмани	52	866

Структура потраживања старијих од годину дана је следећа:

2040 - КУПЦИ ТО СТАНА	62.825,83
2041 - КУПЦИ ЗАКУПА СТАНОВА	6.117.616,05
2042 - КУПЦИ УСЛУГА НАДЗОРА	99.253,45
2043 - КУПЦИ ЗАКУПА ЛОКАЛА	6.299.698,87
2044 – КУПЦИ УСЛУГА ТЕКУЋЕГ ОДРЖАВАЊА	66.828,01
2045 – Купци осталих услуга	1.697,930,47
2047 – Купци буџетских корисника	172.205,57
2048 – Купци трошкова закупа локала	665.586,96

Усаглашавање потраживања са дужницима врши се једном годишње, достављањем у писаном облику података о стању потраживања на дан 31.10.2018. године.

Послати ИОС-и за 2018.годину

Статус ИОС-а	укупно	вредност
Враћено усаглашено	49	11.822.553,37
Враћено неусаглашено	11	10.042.178,61
Неуручено	31	13.599.309,49
Није враћено	70	28.764.764,84
Укупно послато ИОС-а	161	64.228.806,31

Остала потраживања из специфичних послова се односе на потраживања из специфичних послова СОН-а од комуналних кућа, као и евиденција интерних потраживања.

Потраживања од купаца у земљи, Предузеће евидентира аналитички по основама фактурисаних прихода у бруто вредности, односно у вредности фактурисаних услуга уз увећање за обрачунати порез на додату вредност. Структура потраживања од купаца у земљи на дан 31.12.2018. године је следећа:

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Купци-грађани	69.302	70.322
Купци-закуп станова	19.919	17.688
Купци-закуп локала	9.013	9.636
Купци-трошкови закупа локала	2.658	3.239
Купци-остале услуге	5.992	2.032
Купци за услуге обједињене наплате	370	19.848
Исправка вредности потраживања од продаје	15.482	301
Остало	284	550
	92.164	123.014

Потраживања на дан 31.12.2018. године за услуге обједињене наплате односе се на:

	31.децембар 2018.	у хиљадама динара 31.децембар 2017.
Енергетика доо Крагујевац	0	19.029
ЈКП „Чистоћа“	370	819
Градска управа за финансије	0	0
Градска управа за просторно планирање и изградњу	0	0
	370	19.848

5.6. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31.децембар 2018.	у хиљадама динара 31.децембар 2017.
Текући (пословни) рачуни Благајна	39.365	43.359
	39.365	43.359
Структура готовине		
Новчана средства на текућим рачунима	39.365	43.359
ЈСП-редовно пословање	18.856	12.316
Новчана средства на рачунима СОНа	15.003	9.459
Новчана средства на рачуну код Управе за трезор	5.506	21.584

Готовина на динарским пословним рачунима је усаглашена са изводима пословних банака.

5.7. КАПИТАЛ

	31.децембар 2018.	у хиљадама динара 31.децембар 2017.
Основни капитал	93.741	94.166
Државни капитал	78.872	78.872
Друштвени капитал		
Остали основни капитал	14.869	15.294
Ревалоризационе резерве	0	0
Нераспоређени добитак	238.830	236.663
Нераспоређени добитак ранијих година	238.735	235.911
Нераспоређени добитак текуће године	95	752
Губитак	61.751	61.751
Губитак ранијих година	61.751	61.751
Губитак текуће године		

Капитал-укупно	270.816	269.078
-----------------------	----------------	----------------

Капитал предузећа се састоји од основног (држаног) капитала, осталог основног капитала, нераспоређеног добитка (ранијих и текуће године) и губитка (ранијег и текуће године).

Основни капитал предузећа је на дан 31.12.2017.године приказан у износу од 94.166 хиљада динара, а на дан 31.12.2018.године у износу од 93.741 хиљада динара. На основу Уговора о купопродаји друштвеног стана путем откупа, исти је искњижен са осталог основног капитала у износу од 425 хиљада динара.

Нераспоређени добитак у износу од 238.830 хиљада динара односи се на нераспоређени добитак ранијих година у износу од 238.735 хиљада динара и нераспоређеног добитка текуће године у износу од 95 хиљада динара.

Губитак у износу од 61.755 хиљада динара представља губитак ранијих година.

5.8. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Резервисања за трошкове у гарантном року		
Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава		
Резервисања за задржане кауције и депозите		
Резервисања за трошкове реструктурирања		
Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	2.551	0
Резервисања за трошкове судских спорова	1.145	0
Остала дугорочна резервисања		
Укупно	3.696	0

За сврху правилног рачуноводственог исказивања, а у складу са захтевима МРС/МСФИ, Предузеће је ангажовало привредно друштво „Павловић и консултантс“ пр. Бранко Павловић из Ваљева, које је први пут извршило обрачун резервисања за отпремнине запосленима приликом одласка у пензију и по основу примања јубиларних награда са стањем на дан 31.12.2018. године.

Основ за састављање обрачуна резервисања за отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде:

- На основу члана 29. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, дугорочно резервисање се признаје када постоји обавеза која је настала као резултат прошлог догађаја и када је вероватно да ће бити одлива ресурса који је потребан за намирење тих обавеза, као и да се износ тих обавеза може поуздано проценити

- На основу члана 64. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије од 05.03.2015.године, Предузеће је убавези да запосленом у складу са општим актом исплати отпремнину при одласку у пензију најмање у висини три зараде

коју је запослени остварио за месец који претходи месецу у којем се исплаћује отпремнина или три просечне зараде у Републици Србији према последње објављеном податку републичког органа надлежног за статистику, уколико је повољније за запосленог

-На основу члана 120. Закона о раду и члана 69. Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије од 05.03.2015. године, јубиларне награде се исплаћују запосленом поводом годишњице непрекидног рада код послодавца

за десет година рада и сваког наредног јубилеја у износу од једне просечне месечне нето зараде исплаћене у Предузећу у претходном месецу у односу на месец када је право остварено

-За потребе резервисања у недостатку поузданијих показатеља, примењује се референтна стопа НБС као дисконтна стопа која је актуелна у моменту увођења резервисања

-Приликом обрачуна резервисања не узима се у обзир претпоставка модалитета, али се узима у обзир претпоставка флукуације запослених. Флукуација запослених се утврђује на основу просека уз уважавање сопствених искустава досадашњих и очекивања у наредном периоду

-Приликом обрачуна резервисања за отпремнине и јубиларне награде, нису узети у обзир запослени који су напустили Предузеће по социјалном програму.

Укупне обавезе по основу Међународног рачуноводственог стандарда 19 износе:

Дугорочна резервисања за накнаде запосленима: – отпремнине при одласку у пензију	1.695.147,85
Дугорочна резервисања за накнаде запосленима: – јубиларне награде	855.413,29
Укупно	2.550.561,14

Предузеће је извршило процену очекиване вредности ових обавеза и формирало резервисања за трошкове судских спорова („Службени гласник РС“бр. 35/2014) у износу од 1.145.хиљада динара Приликом резервисања узети су у обзир судски и извршни поступци пред судом у којима је Предузеће тужено, и то:

Судски спорови:

Тужени-ЈСП”Крагујевац” / тужилац стамбена зграда ул.Николе Пашића бр.35, Крагујевац -4.047,00 динара,

Тужени Аингор / тужилац ЈСП”Крагујевац” - 137.046,00 динара,

Тужени-ЈСП”Крагујевац”/ тужилац Љубиша Радосављевић – 999.000,00 динара,

Тужени-ЈСП”Крагујевац” / тужилац стамбена зграда ул.Николе Пашића бр.35б и 35в, Крагујевац-5.250,00 динара,

Окривљено правно лице ЈСП”Крагујевац”/ окривљени Славољуб Јелић,

Тужени-ЈСП”Крагујевац”/ тужилац Бранко Мирковић, Душица Димитријевић, Томислав Петровић, Ђорђе Вукајловић, Зоран Мирковић, Владо Ранковић- исход у току по основу отпремнина,

Тужени-ЈСП”Крагујевац”/ тужилац Томислав Петровић – исход у току по основу прековременог рада,

Тужени-ЈСП”Крагујевац”/ тужилац Милица Богдан,Милка Глишић и Јасмина Савић – непроцењива вредност спора.

Извршни поступци:

Извршни дужник Биљана Васиљевић / извршни поверилац ЈСП”Крагујевац”

Извршни дужник Зоран Рашковић / извршни поверилац ЈСП”Крагујевац”

Извршни дужник РТ Крагујевац / извршни поверилац ЈСП”Крагујевац”

Извршни дужник Ibis print plus / извршни поверилац ЈСП”Крагујевац”

5.9. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

Финансијске обавезе се класификују у складу са уговорним одредбама. Иницијално се признају у износима примљених средстава, а накнадно се исказују по амортизованој вредности примененом уговорене каматне стопе.

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица		
Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица		
Краткорочни кредити и зајмови у земљи	2.044	9.039
Краткорочни кредити и зајмови у иностранству		
Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустановљеног пословања намењених продаји		
Остале краткорочне финансијске обавезе	41.462	269.642
Део дугорочних кредита који доспевају до 1 године		
	43.506	278.681

Обавезе по основу краткорочних кредита у земљи су усаглашени са кредитором. Структура краткорочних кредита по банкама на дан 31.12.2018.године је следећа:

Кредитор	Рок отплате	Почетак отплате	Обезбеђење	Каматна стопа	Износ у динарима	Износ на дан биланса у хиљадама динара
1	2	3	4	5	6	7
Банка Интеса	12 месеци	28.11.2017.	меница	8,37%	10.000.000	0,00

Unikredit banka АД Београд је одобрила предузећу револвинг кредит у износу од 10.000.000,00 динара индексирано у EUR, са роком отплате од 12 месеци, каматном стопом 2,5% на годишњем нивоу +3М Euribor и једнократном накнадом од 0,20%. На дан 31.12.2018.године предузеће није повлачило средства овог кредита.

Током 2018.године предузеће је користило „овердрафт“ кредите код следећих банака:

- АИК банка АД Београд – 7,5 милиона динара
- Unikredit banka АД Београд – 10 милиона динара.

Остале краткорочне финансијске обавезе на дан 31.12.2018.године се односе на обавезе из пословања према комуналним кућама, затим на остале обавезе према Градској управи по основу наплаћене станарине за непродате друштвене станове, које ЈСП Крагујевац наплаћује у своје име, а за туђ рачун и остале краткорочне обавезе које су интерног карактера и које су представљене кроз Записник о књижењу потраживања и обавеза унутар ЈСП „Крагујевац“, Крагујевац који је одлуком Надзорног одбора бр.02-2649 од 24.06.2019.године усвојен јер је у претходном периоду предузеће посматрано као две одвојене целине и довело до увећања исказаних у односу на реалне обавезе.

5.10. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

Обавезе из пословања тј.обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања вреднују се по номиналној вредности. Обавезе из пословања могу се приказати на следећи начин:

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Примљени аванси, депозити и кауције	834	377
Обавезе из пословања (аор 0451)	7.803	6.774
Добављачи-матична и зависна правна лица у земљи		
Добављачи у земљи	7.790	6.725
Остале обавезе из пословања	13	49
Обавезе из специфичних послова	313.923	289.064

Обавезе према добављачима у земљи односе се на обавезе за преузету робу и извршене услуге. Исказане су у фактурним вредностима по умањењу за одобрене рабате и попусте.

Преглед највећих обавеза према добављачима на дан 31.12.2018. године:

у хиљадама динара
31. децембар 2018. 31. децембар 2017.

ПТТ Саобраћаја “Србија“	3.435	1.859
ЕПС Снадбевање	295	287
Енергетика	355	514
Bermilton	244	0
Соко груп	551	551
Tidija SG Security	737	0
ПС софт агенција	240	372
Технобиро	411	0

Предузеће има доказе за усаглашеност са 99,67% обавеза према добављачима на дан 31.12.2018. године.

Примљени ИОС-и за 2018. годину

Статус ИОС-а	укупно	вредност
Примљено потврђено	33	299.752.145,84
Примљено оспорено	4	977.399,16
Укупно примљено ИОС-а	37	300.729.545,00

Остале обавезе из пословања у износу од 13 хиљада динара се односе на обавезе по основу погрешних уплата.

Остале обавезе из специфичних послова на дан 31.12.2018. године представљају обрачун јавне функције, односно све приливе и трансфере средстава, на основу Одлуке Скупштине града о обједињеној наплати из 2003. године, закључених уговора, законских прописа и слично:

- за рачун ЈКП Чистоћа и Енергетика доо у реструктурирању – заједничка наплата комуналних услуга,
- за рачун Градске управе – наплаћена градска рента, еколошка такса и накнада за ангажовање Јавног правобранилаштва,
- за Суд – плаћене судске таксе и сигурна достава тужби,
- за приватне извршитеље – накнада за њихов рад,
- за ЈСП Крагујевац – наплата услуга хитних интервенција и чишћења стамбених зграда,

- за скупштине стамбених зграда – уплате у инвестиционе фондове и уплате накнада за рад председника скупштине станара,
- за осигуравајућа друштва – премије осигурања станова и домаћинства,
- наплаћене камате за доцњу и по извршним решењима и
- друге трошкове принудне наплате.

На дан 31.12.2018.године потписан је Записник о усаглашеном стању потраживања и обавеза између Енергетике доо Крагујевац и ЈСП "Крагујевац", Крагујевац бр.01-1020 од 12.03.2019.године којим је извршено међусобно усклађивање потраживања и обавеза која произилазе из Споразума о међусобним правима и обавезама у организовању и вршењу послова обједињене наплате комуналних и других услуга на територији града Крагујевца.

5.11. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31.децембар 2018.	у хиљадама динара 31.децембар 2017.
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	5.978	7.328
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	3.795	4.466
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	440	482
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	916	1.094
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	760	965
Обавезе за нето накнаде зарада које се рефундирају	46	197
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет запосленог које се рефундирају	11	75
Обавезе за порезе и доприносе на накнаде зарада на терет послодавца које се рефундирају	10	49
Друге обавезе	24.137	21.102
Обавезе по основу камата и трошкова финансирања		
Обавезе за учешће у добити		
Обавезе према запосленима	122	563
Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	61	318
Обавезе по основу умањења зарада	178	
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	0	128
Обавезе за нето приход предузетника који аконтацију подиже у току године		
Остале обавезе	23.776	20.093

5.12. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ, ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

у хиљадама динара

31.децембар 2018.

31.децембар 2017.

**Обавезе по основу ПДВ и осталих јавних прихода
и пасивних временских разграничења**

	3.841	4.990
Обавезе за порез на додату вредност у издатим фактурама по општој стопи	34	34
Обавеза за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог ПДВ и претходног пореза	1.426	1.517
Обавезе за порезе и доприносе		
Разграничени обрачунати трошкови		
Разграничени зависни трошкови набавке		
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	2.378	3.436
Пасивна временска разграничења	3	3

5.13. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Приходи од продаје робе

	717	2.421
Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	717	2.421

Структура прихода од продаје производа и услуга

	83.888	101.991
Приходи од продаје производа и услуга	7.072	7.529
Услуге СОНа	29.585	26.670
Приходи од инвестиц.одрж.хитне интервенције	10.370	22.503
Приходи од одржавања хигијене	5.558	11.738
Приходи од инвестиционог фонда	1.800	0
Остали приходи од услуга	29.503	33.551

Приходи од субвенција

	37.684	62.496
--	---------------	---------------

Други пословни приходи

	20.462	16.037
Приходи од закупнина	12.076	13.140
Остали пословни приходи	8.386	2.897

Свега пословни приходи

	142.751	182.945
--	----------------	----------------

5.14. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

у хиљадама динара
31.децембар 2018. 31.децембар 2017.

Набавна вредност продате робе	609	2.095
Трошкови материјала	615	1.811
Трошкови материјала за израду	266	341
Трошкови осталог материјала (режијског)	349	1.470
Трошкови горива и енергије	4.601	4.905
Трошкови електричне енергије	1.405	1.412
Трошкови погонског горива-грејање	2.678	2.576
Трошкови горива за возила	518	917
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	107.620	120.356
Трошкови зарада и накнада зарада(бруто)	71.083	73.280
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	12.750	13.117
Трошкови накнада по уговорима о делу	883	5.536
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	402	3.499
Трошкови накнада директору, односно члановима органа управљања и надзора	1.494	1.683
Остали лични расходи и накнаде	21.008	23.241
Трошкови производних услуга	32.516	30.655
Трошкови услуга на изради учинака	5.724	4.575
Трошкови транспортних услуга	0	1.185
Трошкови ПТТ-услуга	16.694	15.862
Трошкови услуга одржавања	945	1.515
Трошкови закупнина	2.424	2.160
Трошкови рекламе и пропаганде	65	172
Трошкови осталих услуга	4.244	5.186
Трошкови осталих производних услуга	2.420	0
Трошкови амортизације	2.802	2.822
Трошкови амортизације грађевинских објеката	1.945	1.923
Трошкови амортизације опреме	798	841
Трошкови амортизације лиценци	59	0
Трошкови дугорочних резервисања	3.696	0
Трошкови резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	2.551	0
Трошкови резервисања по основу судских спорова	1.145	0
Нематеријални трошкови	22.839	25.676
Трошкови непроизводних услуга	3.608	2.323
Трошкови репрезентације	351	373

Трошкови осигурања	246	141
Трошкови платног промета	1.714	1.510
Трошкови чланарина	53	3
Трошкови пореза	1.387	9.204
Остали нематеријални трошкови	8.690	10.691
Остали нематеријални трошкови-судски трошкови извршења	6.790	1.431

Свега пословни расходи	175.298	188.320
-------------------------------	----------------	----------------

5.15. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК И ГУБИТАК

31.децембар 2018. у хиљадама динара
31.децембар 2017.

Пословни добитак		
Пословни губитак	32.547	5.375

Свега пословни губитак	32.547	5.375
-------------------------------	---------------	--------------

5.16. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

31.децембар 2018. у хиљадама динара
31.децембар 2017.

Остали финансијски приходи	173	236
Приходи од камата (од трећих лица)	654	972

Свега финансијски приходи	827	1.208
----------------------------------	------------	--------------

5.17. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

31.децембар 2018. у хиљадама динара
31.децембар 2017.

Остали финансијски расходи	165	82
Расходи камата (према трећим лицима)	1.090	10.906

Свега финансијски расходи	1.255	10.988
----------------------------------	--------------	---------------

5.18. ДОБИТАК И ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА

31.децембар 2018. у хиљадама динара
31.децембар 2017.

Добитак из финансирања		
Губитак из финансирања	428	9.780

Свега пословни губитак	428	9.780
-------------------------------	------------	--------------

5.19. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

31.децембар 2018. у хиљадама динара
31.децембар 2017.

Добици од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	6	0
Добици од продаје материјала		
Вишкови	6	14
Наплаћена отписана потраживања	0	747
Приходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика осим валутне клаузуле		
Приходи од смањења обавеза	347	5.074
Приходи од укидања дугорочних резервисања		
Остали непоменути приходи	9.133	11.413
Приходи од усклађивања вредности биолошких средстава		
Приходи од усклађивања вредности нематеријалних улагања		
Приходи од усклађивања вредности некретнина, постројења и опреме	65.125	0
Приходи од усклађивања вредности залиха		
Приходи од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана		
Приходи од усклађивања вредности остале имовине		
Свега остали приходи	74.617	17.248

5.20. ОСТАЛИ РАСХОДИ

31.децембар 2018. у хиљадама динара
31.децембар 2017.

Губици по основу расходања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	192	0
Губици од продаје материјала		
Мањкови(из ранијих година)		
Расходи по основу ефеката уговорене заштите од ризика, осим валутне клаузуле који не испуњавају услове да се искажу у оквиру ревалоризационих резерви		
Расходи по основу директних отписа потраживања	2.708	422
Расходи по основу расходања залиха материјала и робе	528	5
Остали непоменути расходи	4.693	473
Обезвређење нематеријалних улагања		
Обезвређење некретнина, постројења и опреме	18.116	0
Обезвређење залиха материјала и робе		
Обезвређење потраживања и краткорочних финансијских пласмана	15.182	308
Обезвређење остале имовине		
Свега остали расходи	41.419	1.208

5.21. ПОТЕНЦИЈАЛНА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Предузеће са стањем на дан 31.12.2018. године води 23 судска поступка, а од тога 11 решених у корист ЈСП, 9 поступака је у току, 2 су окончана и 1 кривични поступак је у току.

Предузеће је формирало резервисања за трошкове судских спорова који су приказани у оквиру дугорочних резервисања и обавеза.

Вредност судских спорова, са стањем на дан 31.12.2018. године износи 1.145 хиљада динара.

Дата јемства и гаранције

Предузеће је, на дан 31. децембра 2018. године имало потенцијалних обавеза по основу датих јемстава и споразума. По том основу је код предузећа депонован одређени број меница датих као средства обезбеђења у износу од 448.714 хиљада динара које се воде у ванбилансној евиденцији предузећа.

5.22. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Након дана билансирања у Предузећу није настала ниједна значајна промена.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ - УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Пословање Предузећа је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику, кредитном ризику и ризику ликвидности. Управљање ризицима у Предузећу је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Предузећа сведу на минимум. Управљање ризицима обавља финансијска служба Предузећа у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора.

Тржишни ризик

У свом пословању Предузеће је изложено финансијским ризицима и у том склопу изложено је тржишном ризику који се јавља као ризик од промене курсева страних валута, ризик од промене цена и ризик од промене каматних стопа из обавеза по основу примљених дугорочних и краткорочних кредита код пословних банака код којих је каматна стопа варијабилна. Задатак управљања тржишним ризицима јесте да се управља и контролише изложеност тржишним ризицима у оквиру прихватљивих показатеља, уз оптимизацију приноса Предузећа.

Кредитни ризик

Кредитни ризик је ризик финансијског губитка за Предузеће ако дужници не испуне своје уговорне обавезе у потпуности и на време. Кредитни ризик превасходно проистиче по основу потраживања из пословања. Поред тога кредитни ризик обухвата и дате гаранције и јемства трећим лицима. У Републици Србији не постоје специјализоване рејтинг агенције које врше независну класификацију и рангирање привредних друштава. Услед тога, Предузеће је принуђено да користи остале јавно доступне финансијске информације (нпр. податке о бонитету које пружа Агенција за привредне регистре) и интерне историјске податке о сарадњи са одређеним пословним партнером у циљу одређивања његовог бонитета. На основу бонитета купца, утврђује се износ његове максималне кредитне изложености, у складу са пословном политиком усвојеном од стране руководства Предузећа.

Ризик ликвидности

Ризик ликвидности је ризик да ће Предузеће бити суочено са потешкоћама у измиривању својих финансијских обавеза. Предузеће управља својом ликвидношћу са циљем да, колико је то могуће, увек има довољно средстава да измири своје доспеле обавезе без неприхватљивих губитака, праћењем планираних и стварних новчаних токова и одржавањем адекватног односа прилива финансијских средстава и доспећа обавеза.

Рочност доспећа финансијских обавеза Предузећа дата су у следећој табели:

Ризик ликвидности			
2018.година	до 1	од 1 до 5	Укупно
Дугорочни кредити	-		
Обавезе из пословања	8.637	-	8.637
Кратк.финанс.обавезе	43.506	-	43.506
Остале краткорочне обавезе	344.037	-	344.037
	396.180	-	396.180
2017.година	до 1	од 1 до 5	Укупно
Дугорочни кредити	-	-	-
Обавезе из пословања	7.151	-	7.151
Кратк.финанс.обавезе	278.681	-	278.681
Остале краткорочне обавезе	317.494	-	317.494
	603.326	-	603.326

Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Предузеће задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би власницима капитала обезбедило повраћај (профит), а користи осталим заинтересованим странама, као и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Предузеће прати капитал на основу коефицијента задужености. Овај коефицијент се израчунава из односа нето обавеза (задужености) Предузећа и његовог укупног капитала. Нето задуженост се обрачунава тако што се укупне финансијске обавезе (краткорочне и дугорочне) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупан капитал представља збир свих категорија капитала приказаних у билансу стања и нето задужености.

Показатељи задужености на дан 31.12.2018. и 2017. године су били:

Ризик капитала	2018.година	2017.година
Укупна задуженост	400.147	608.316
Готовина и готовински еквиваленти	39.365	43.359
	360.782	564.957
Нето задуженост Капитал	270.816	269.078

Показатељ задужености

133,22%

211,53%

На основу члана 21.став 1 тачке 6. Статута Јавног стамбеног предузећа «Крагујевац» - Крагујевац и члана 39. Правилника о рачуноводству ЈСП «Крагујевац» , Надзорни одбор ЈСП «Крагујевац», одржао је седницу дана 27.06.2019.године на којој је донео одлуку о усвајању редовног годишњег финансијског извештаја и расподели добити остварене у пословној 2018. години.

Крагујевац

Дана: 27.06.2018. године

МП

Законски заступник
